

T. B. M. M.

ZABİT CERİDESİ

Yüz otuz üçüncü İqtima

6 . XI . 1338 Pazartesi

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Zaptı sabık hulâsası	390,391	2. — Köy bankaları hakkında kanun lâyihası	391
2. — İcra Vekilleri muamelâtı	399,403, 404,405	5. — Teklifler	391
1. — Maarif Vekili Vehbi Beyin istifa nemesi	399	1. — Çorum Mebusu Haşim Beyin, Patrikhane ve Hahamhanelere verilen imtiyazatın ilgasına dair kanun teklifi (2/589)	391
2. — Şer'îye Vekili intihabı	403,405	6. — Tezkereler	391
3. — Sıhhiye Vekâleti Vekili intihabı	403, 404	1. — Temettü Vergisi Kanununun taksitler hakkındaki maddesinin tefsir edilmesine dair İcra Vekilleri Heyeti Riyaseti tezkeresi	391
4. — Hariciye Vekâleti Vekili intihabı	403, 494	2. — Maraş ahalisinden Harb Kazançları Vergisi alınıp alınmayacağına dair İcra Vekilleri Riyaseti tezkeresi	391
5. — Maarif Vekili intihabı	404,405	3. — Avans Kanununun 7 nci maddesindeki hareirahlar kısmının tefsirine dair İcra Vekilleri Heyeti Riyaseti tezkeresi	391
6 — Hasan Fehmi Beyin, avdetine kadar Maliye Vekâletini Dahiliye Vekili Fethi Beyin Vekâleten idare edeceğine dair İcra Vekilleri Heyeti Riyaseti tezkeresi	404	4. — Afyon Karahisar ve Dumlupınar muharebelerinde fedakârlık gösteren 574 zâbitin İstiklâl Madalyasıyla taltif edilmesine dair İcra Vekilleri Heyeti Riyaseti tezkeresi	391,398
3. — Âzayı kiram muamelâtı	398,402	7. — Muhtelif evrak	398
1. — Memurin Muhakemat Tetkik Heyetiyle Encümenine birer âza intihab olunmasına dair tezkereler	398,399	1. — Hâkimiyeti Milliye'nin Mecliste istikrarı münasebetiyle muhtelif yerlerden mevzut tebrik telgrafları	398
2. — Gaziantep Mebusu Kılıç Ali Bey'e izin verilmesine dair Divanı Riyaset kararı	402		
4. — Lâyhalar	391		
1. — Memaliki müstahlasa muhtacine tavizan verilecek olan tohumluk erzak ve saire için beş yüz bin lira itasına dair kanun lâyihası	391		

	Sayfa	Sayfa
8. — Takrirler	398,399,400	
1. — Bursa Mebusu Operatör Emin Beyin, ipek mahsulüne mütaallik tahsisatın Düyunu Umumiye bütçesinden ihraçıyla İktisat Vekâleti bütçesine ilâvesine dair takriri	398	ninceye kadar askere sevk edilmemesine dair İstida Encümeni mazbatası 401:402
2. — Biga Mebusu Hamid Beyin, Çanakkale livasına etibbayı baytariye izam olunmasına dair takriri	398	10. — Sualler, cevaplar 391,402,403, 405,406
3. — İçel Mebusu Haydar Lûtfi Beyin, Memurin Muhakemat Encümeni memurin kadrosunun tevsi hakkındaki Kanun teklifinin müstacelen müzakere edilmesine dair takriri	399:400	1. — Amasya Mebusu Ömer Lûtfi Beyin, İstanbul'daki vaziyet hakkında İcra Vekilleri Heyeti Riyasetinden sul takriri 391
4. — Erzincan Mebusu Hüseyin Beyin, Erzincan livasının varidat ve masarifine dair takriri	400	2. — İzmit Mebusu Sırrı Beyin, ahvali siyasiye hakkında İcra Vekilleri Heyeti Riyasetinden sul takriri 402
9. — Mazbatalar	400,401	3. — Urfa Mebusu Pozan Beyin, tecili takibatın sureti tatbiki hakkında İcra Vekilleri Riyasetinden sul takriri 403
1. — Diyarbakır Jandarma Alay Kumandanı Sıdkı Beyin rütbesinin iadesine dair İstida Encümeni mazbatası	400:401	4. — Cebelibereket Mebusu Faik Beyin, Trakya'daki islâm ahaliye karşı Rum çeteleri tarafından ika olunan mezalime ve sairere dair suali ve Hariciye Vekili Yusuf Kemal Beyin tahriri cevabı 405:406
2. — Antalya Belediye Reisi Âkif Efendinin evrakının muamelesi neticele-		5. — Trabzon Mebusu Nebizade Hamdi Beyin, Paris Mümessili Ferid Beyin beyanatına dair suali ve Hariciye Vekili Yusuf Kemal ve Vekil Vekili Rıza Nur Beyin tahriri cevapları 406:407

BİRİNCİ CELSE

Bed'i müzakerat; saat : 1,35

REİS — Birinci Reisvekili Vehbi Efendi Hazretleri

KÂTIPLER : Mahmud Said Bey (Muş), Hakkı Bey (Van)

REİS — Efendim, Celse küşadedildi. Zaptı sabık hulâsası okunacak :

1. — ZAPTI SABIK HULÂSASI

Birinci Celse

Reisisani Adnan Beyefendinin tahtı Riyasetlerinde bilnikat zaptı sabık hulâsası kıraat ve aynen kabul olundu. Eskişehir Mebusu Hacı Veli Efendiyle Malatya Mebusu Hacı Garib Ağanın mezuniyetlerine dair Divanı Riyaset kararı kabul edildi. Sulh Heyeti Murahhasasının tahsi-

satına mütaallik lâyihai kanuniye müzakere edilerek maddeleri aynen, heyeti umumiyesi 22 ret, 5 müstenkife karşı 152 reyyle kabul edilip tenefüs için Celse tatil olundu.

İkinci Celse

Adnan Beyefendinin tahtı Riyasetlerinde bilnikat Şer'îye Vekili Abdullah Azmi Efendinin istifanamesi kıraat olundu, Müşarünileyhin altı ay müddetle ve tam tahsisatla mezun addolunmasına dair Divanı Riyaset kararı 30 ret ve 7 müstenkife karşı 131 reyyle kabul edildi. Avrupa'ya

izanı edilecek Sulh murahasları ile müşavirler hakkındaki Heyeti Vekile Riyaseti tezkeresi kıratle Heyeti Murahhasa Reisi İsmet Paşanın mezuniyeti müttefikan kabul edildikten sonra murahasların mezuniyetleri tâyini esami ile reye konularak Rıza Nur Beyin mezuniyeti 13 müstenkif ve 54 redde karşı 122 reyle, Trabzon Mebusu Hasan Beyin mezuniyeti 30 ret ve 6 müstenkife karşı 153 reyle kabul edilip teneffüs için Celse tatil olundu.

Üçüncü Celse

Adnan Beyefendinin tahtı Riyasetlerinde bilnikat müşavirlerin mezuniyeti reye konularak Adana Mebusu Zekâi Beyin 34 ret ve 8 müstenkife karşı 122 ve Diyarbakir Mebusu Zülfi Beyin 7 müstenkif ve 27 redde karşı 134 reyle, Burdur Mebusu Veli Beyin 3 müstenkife karşı 143 reyle, Saruhan Mebusu Celâl Beyin, 15 müstenkif, 61 redde karşı 87 reyle mezuniyetleri kabul edildi.

Konferansta murahasların takibedecekleri hattihareket hakkında âzadan birçok zevat tarafından mütalâa beyan olunarak verilen takrirlerin Heyeti Murahhasaya tevdi müttefikan kabul edildi. Samiin meyânında bulunan Antakyalı zevata, verilen takrir üzerine Makamı Riyasetçe beyanı hoşâmedi edildi ve Pazartesi günü toplanmak üzere saat 7,5 te İçtimaa nihayet verildi.

Birinci Reisvekili

Adnan

Kâtip

Mahmud Said

Kâtip

Hakkı

10. — SUALLER

1. — Amasya Mebusu Ömer Lâtîfi Beyin, İstanbul'daki vaziyet hakkında sual takriri İcra Vekilleri Riyasetine havale edilmiştir.

REİS — Zaptı sabık hulâsası hakkında beyanı mütalâa edecek var mı? Zaptı sabık hulâsası aynen kabul edilmiştir. Evrakı varideye geçiyoruz.

4. — LÂYİHALAR

1. — Memaliki müstahsala muhacirinine tâvizan verilecek olan tohumluk, erzak ve saire için beş yüz bin lira itasına dair kanun lâyihası

REİS — Memaliki müstahsala muhtacinine

tavizan verilecek tohumluk, erzak ve saire için beş yüz bin lira itasına dair Heyeti Vekileden mevрут lâyihai kanuniye var. Muvazencî Maliye Encümenine havale ediyoruz.

2. — Köy bankaları hakkında kanun lâyihası

REİS — Köy bankaları hakkında Heyeti Vekileden mevрут lâyihai kanuniye var. İktisat Encümenine havale ediyoruz.

6. — TEZKERELER

1. — Temettü Vergisi Kanununun taksitler hakkındaki maddesinin tefsir edilmesine dair İcra Vekilleri Heyeti Riyaseti tezkeresi

REİS — Temettü Vergisinin tefsirine dair İcra Vekilleri Riyaseti tezkeresi var. Kavanini Maliye Encümenine gönderiyoruz.

2. — Maraş ahâlisinden Harb Kazançları Vergisi alınıp alınmayacağına dair İcra Vekilleri Heyeti Riyaseti tezkeresi

REİS — Maraş ahâlisinden Harb Kazançları Vergisi alınıp alınmayacağına dair İcra Vekilleri Riyaseti tezkeresi var. Kavanini Maliye Encümenine havale ediyoruz.

3. — Avans Kanununun 7 nci maddesindeki harcırahlar kısmının tefsirine dair İcra Vekilleri Heyeti Riyaseti tezkeresi

REİS — Harcırah Kararnamesinin tefsirine dair İcra Vekilleri Riyaseti tezkeresi var. Kavanini Maliye Encümenine havale ediyoruz.

5. — TEKLİFLER

1. — Çorum Mebusu Haşim Beyin, Patrikhane ve Hahamhanelere verilen imtiyazatın ilgasına dair kanun teklifi (2/589)

REİS — Çorum Mebusu Haşim Beyin, Gayrimüslimlere verilen imtiyazatı diniyeye dair teklifi kanunisi var. Lâyiha Encümenine havale ediyoruz.

4. — Afyon Karahisar ve Dumlupınar muharebelerinde fedakârlık gösteren 571 zâbitin İstiklâl Madalyası ile taltif edilmelerine dair İcra Vekilleri Heyeti Riyaseti tezkeresi

REİS — Beşyüz yetmiş dört zâbitin İstiklâl

Madalyası ile taltiflerine dair İera Vekilleri Riyaseti tezkeresi var, okunacaktır :

T. B. M. Meclisi Riyaseti Celilesine

Afyon Karahisar ve Dumlupınar muhaberatında düşmanın takibatı esnasında âsarı hamaset ve fedakâri gösterdikleri ve maksadı ulvinin istihsali uğrunda fevkalâde ibrazı mesai eyledikleri cihetle İstiklâl Madalyasıyla taltifleri Başkumandanlık Makamı Sâmisinin 27 . 9 . 1338 tarihli tezkereleriyle bildirilen ve künye mükemmelere merbut cedavilde muharrer sunuf ve rütibi muhtelifeye mensup beş yüz yetmiş dört zâbitin olveçhile taltiflerinin Meclisi Âliye arzı İera Vekilleri Heyetinin 21 . 10 . 1338 tarihli İçtimasında takarrür etmekle ifayı iktizasıyla neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica ederim.

T. B. M. M. İera
Vekilleri Heyeti Reisi
Hüseyin Rauf

ZİYA HURŞİD B. (Lâzistan) — Reis Efendi Hazretleri. Esbabı mucibeli midir? Meclisi Âli karar vermiştir. İnhalar esbabı mucibeli olacaktır. Kanun sarihtir. (Bu karar zâbitana şâmil değildir sadaları)

HAMDİ B. (Diyarbakir) — Esbabı mucibesi askerliktir. Bunlar zâbitana aittir.

REİS — Müsaade buyurun efendim, esamileri birer birer okuyalım mı? Esasen nasıl olsa zapta geçecektir. Yoksa tezkerenin kıraatiyle iktifa mı edelim?

ZİYA HURŞİD B. (Lâzistan) — Reis Efendi esbabı mucibesi yoksa ne okunur ve ne de karar verilir.

SALİH Ef. (Erzurum) — Bu kahramanların esamisi okunur ve zapta geçerse ikinci bir taltif olur. (Zaten zapta geçecek sadaları) Ben teklif ediyorum. Okunsun.

REİS — Efendim, şimdi iki rey vardır. Biri okunsun diğeri de nasıl olsa zapta geçecek yalnız reye vaz'olunsun diyor. (Hacet yok sesleri).

ZİYA HURŞİD B. (Lâzistan) — Esbabı mucibe yoksa okunmaz. Ne okunur, ne reye konur.

REİS — Efendim, beş yüz yetmiş dört zâbitin isimlerinin Zabıt Ceridesine geçmesiyle iktifa olunup toptan İstiklâl Madalyası ile taltiflerini kabul edenler lütfen el kaldırsın. Kabul edilmiştir efendim.

ZİYA HURŞİD B. (Lâzistan) — Toptan kabul etmek ne biçim iştir?

Mülâzimisani Ahmed Şükrü Efendi bini Mehmed (Sivas), Yüzbaşı Hakkı Efendi bini Arif (Bolu), Üçüncü sınıf Tüfekçi Mehmed Ruhi Efendi bini Cafer (Edirne), Tabip Binbaşı Musa Kâzım Bey bini Esad (Şehremini), Mülâzimisani Hadi Efendi bini Cemal (Gelibolu), Kıdemli Yüzbaşı Ali Behzad Efendi (Dersaadet), Mülâzimisani Mahir Efendi bini Musa (Çorum), Mülâzimevvel Mehmed Faik Efendi bini Ahmed (Malatya), Mülâzimisani Edhem Efendi bini Süleyman, Mülâzimisani Receb Vahiy Efendi bini Ahmed (Eğin), Yüzbaşı İhsan Rıza Efendi bini Mehmed, Zâbitvekili Mahmud Efendi bini İsmail (Akşehir), Erkânı Harb Binbaşı İsmail Hakkı Bey bini Tevfik Paşa (Âsitane), Tarassut zâbiti Mülâzimevvel Feyzi Efendi bini Tahir (Avanos), Topçu Mülâzimisani Mehmed Emin Efendi bini Abdürrahman (Muğla), Topçu Zâbitvekili Mazhar Efendi bini Rıza (Çal), Topçu Kıdemli Çavuş Talât Efendi bini Ahmed (Çalma), Topçu Tarassut zâbiti Kıdemli Çavuş Halim Hikmet Efendi bini İzzet (Suşehri), Topçu Kıdemli Çavuş Hüseyin Efendi bini İsmail (Adapazarı), Mülâzimevvel Yusuf Ziya Efendi bini Bayram (Tefenni), Binbaşı Hurşid Efendi bini Ömer (Tophane), Kıdemli Yüzbaşı Ali Şevket Efendi bini Kadri (Selânik), Zâbitvekili Faik Efendi bini İbrahim, Yüzbaşı İzzeddin Efendi bini Hurşid (Preveze), Mülâzimisani Süleyman Efendi bini İzzet (Araç), Zâbitvekili Faik Efendi bini Mehmed (Edirne), Mülâzimisani Musa Efendi bini Mehmed (Kafkasya), Mülâzimisani Halid Efendi bini Musa Kâzım (Dersaadet), Mülâzimisani Âdil Efendi bini Yunus Sabri (Kebanmadeni), Mülâzimisani Sıddık Efendi bini Mehmed Remzi (Van), Mülâzimisani Celâleddin Efendi bini Rifat (Dersaadet), Mülâzimisani Cevad Efendi bini Galib (Altmermer), Topçu yüzbaşı Şükrü Efendi bini Kâmil (Bursa), Süvari Zâbitvekili Faik Efendi bini Mustafa Enver (Adana), Süvari Mülâzimisani Mehmed Ali Efendi bini Ali (İzmir), Süvari Mülâzimevvel Ahmed Reşad Efendi bini Ömer (Manastır), Nakliye K. M. Kemal Efendi bini Mehmed Ragıp (Erzurum), Nakliye Mülâzimevvel Ahmed İhsan Efendi

bini Hilmi (Kângırı). Nakliye Muavini Zâbitvekili Ali Rıza Efendi bini Coşkun (Erzurum), Mâkinaltüfek Yüzbaşı Ferid Efendi bini Ali Rıza (İstanbul). Mülâzimievvel Ahmed Refet Efendi bini Âdem Hilmi (Akova). Yüzbaşı Hasan Fehmi Efendi bini İsa (Pirzerin), Mülâzimisani Ahmed Mazhar Efendi bini Sıdkı (Dersaadet), İstihbarat Zâbiti Mülâzimievvel Şevket Efendi bini Osman (Üsküdar), Mülâzimisani Said Efendi bini Şevket (Dersaadet), Yüzbaşı Mehmed Şevket Efendi bini Bekir Sıdkı (Sivas), Mülâzimievvel Fuad Efendi bini Muharrem (Ankara), Mülâzimievvel Süleyman Sırrı Efendi bini Bayezid (Bursa), Mülâzimisani Hüsnü Efendi bini Ali Rıza (Üsküdar), Mülâzimisani Muharrem Tahsin Efendi bini Durak (Kerüt), Mülâzimisani Talât Efendi bini Nevzad (Selânik), Topçu Mülâzimievvel Nail Efendi bini Salâhaddin (Kartal), Topçu Mülâzimievvel Cemal Efendi bini Mehmed (Dersaadet), Topçu Mülâzimievvel Âsaf Efendi bini Ahmed Nuri (Mihalıç), Mülâzimisani Hikmet Efendi bini Ahmed Lûtfi (Amasya), Mülâzimisani Süleyman Efendi bini Osman (Yeniceivardar), Mülâzimisani Mehmed Muhiddin Efendi bini Mehmed (Kastamonu), Binbaşı Yusuf Ziya Efendi bini Salih (Batum), Kıdemli Yüzbaşı Mehmet Şakir Efendi bini Abdüsselâm (Malatya), Mülâzimisani Şerif Efendi bini Abdürrahman (Urfa), Kıdemli Yüzbaşı Şefik Efendi bini Hacı Ahmed Tevfik (Erzincan), Binbaşı Refik Bey bini Nazmi (Dersaadet), Mülâzimievvel Ahmed Hulûsi Efendi bini Hacı İrfan (Sivas), Zâbitvekili Ahmed Kemal Efendi bini Hacı Ali (Maraş), Mülâzimisani Necati Efendi bini Ahmed Hilmi (Dersaadet), Mülâzimisani Mehmed Bahaeddin Efendi bini Hamdi Paşa (Yanya), Mülâzimievvel Said Efendi bini Nazif (Dersaadet), Mülâzimisani Esad Hayrullah Efendi bini Mehmed (Dersaadet), Zâbitanvekili Mehmed Nuri Efendi bini Ali (Eskişehir), Kaymakam Hayri Bey bini Hasan (Kocamustafapaşa), Mülâzimisani Şevket Efendi bini Ali (Sivas), Mülâzimisani Nedim Efendi bini Durmuş (Adana), Kıdemli Yüzbaşı Mustafa Efendi bini İsmail Hakkı (Van), Mülâzimisani Veli Efendi bini Abdülmecit (Van), Zâbitvekili Bahaddin Efendi bini Nuri (Van), Zâbitvekili Osman Nuri Efendi bini Ali (Antalya),

Mülâzimisani Mehmed Nuri Efendi bini Ali (Yenihan), Mülâzimievvel Mustafa Saffet Efendi bini Abdülgaffar (Adana), Kaymakam İsmail Hakkı Bey bini Mustafa Nazmi (Atyon Karahisar), Tabib Kaymakam Ahmed Haşim Bey bini İbrahim (Yanbolu), Alay Kâtibi Mehmed Rifat Efendi bini Halil (Kütahya), Topçu Mülâzimievvel Mehmed Enver Efendi bini Yaver (Beşiktaş), Topçu Kamacısı Ahmed Remzi Efendi bini Abdürrauf (Bartın), Kıdemli Yüzbaşı Muzaffer Efendi bini Ömer Lûtfi (Çengelköy), Binbaşı Süleyman Efendi bini Hacı Osman (Tokad), Tabib Binbaşı Bahaeddin Efendi bini İbrahim Edhem (Rize), Yüzbaşı Şükürü Efendi bini Hacı Veli (Uşak), Yüzbaşı Ahmed Hamdi Efendi bini Ahmed (Edirne), Mülâzimievvel Mehmed Halid Efendi bini Emin (Üsküdar), Mülâzimisani Bedri Efendi bini İbrahim (Manastır), Mülâzimisani Ragıp Efendi bini Mehmed (Milâs), Mülâzimisani Seyfeddin Efendi bini Hüseyin Hüsnü Halıcıoğlu, Mülâzimisani Hüseyin Hilmi Efendi bini Salih (Gelibolu), Mülâzimisani Mustafa Fevzi Efendi bini Hacı Mahmud (Bozkır), Mülâzimisani Hilmi Efendi bini Halid (Niksar), Mülâzimisani İsmail Hakkı Efendi bini Ali Rıza (Kütahya), Mülâzimisani Kâzım Efendi bini Tahir (Antalya), Mülâzimisani Mustafa Efendi bini Hüseyin (İzmir), Mülâzimisani Bahri Efendi bini Ali Rıza (Dersaadet), Zâbitvekili Ahmed Reşad Efendi bini Mustafa (İzmir), Zâbitvekili Ahmed İbrahim Efendi bini İbrahim (Kayseri), Zâbitvekili Mehmed Efendi bini Hüseyin (İsparta), Zâbitvekili İhsan Efendi bini Arslan (Erzurum), Zâbitvekili Hüseyin Hilmi Efendi bini Ahmed (Konya), Zâbitvekili Nuri Efendi bini Ahmed (Düzce), Mülâzimisani Ahmed İhsan Efendi bini Ali (Nevşehir), Mülâzimisani Kâzım Efendi bini Mustafa (Sandıklı), Zâbitvekili Tevfik Efendi bini Mehmed (Arhavi), Mülâzimievvel Mehmed Turgut Efendi bini Hüseyin (Korkuteli), Binbaşı Bahaeddin Efendi bini Salih (Usturumca), Yüzbaşı Cemal Efendi bini Receb (Taşlıca), Yüzbaşı Zühtü Efendi bini Âsum (Şam), Mülâzimievvel Hasan Tahsin Efendi bini Mustafa (Üsküdar), Mülâzimisani Mazhar Efendi bini Mehmed (Erzincan), Mülâzimievvel Celâleddin Efendi bini Ahmed (Edirne), Yüzbaşı Refet Efendi bini Cemal (Erzurum),

Mülâzimievvel Ali Efendi bini Ahmed (Ödemiş), Mülâzimievvel Eyüb Efendi bini Mehmed (Serrez), Binbaşı Sırrı Efendi bini Hüseyin Vecihi (Hanya), Mülâzimievvel Mehmed İzzet Efendi bini Mehmed (Uluborlu), Mülâzimievvel İhsan Efendi bini Yusuf (Harput), Mülâzimisani Mehmed Nuri Efendi bini Elvan (Çorum), Yüzbaşı Hasan Tahsin Efendi bini Receb (Sivas), Zâbitvekili Nuri Efendi bini Devriş (Kângırı), Yüzbaşı Salih Efendi bini Mehmed Ali (Antalya), Mülâzimievvel İhsan Efendi bini Mehmed (Yozgad), Mülâzimisani Ali Galib Efendi bini Raşid (Denizli), Mülâzimisani Mahmud Hamdi Efendi bini Mustafa Hilmi (Silifke), Mülâzimisani Hâşim Efendi bini Mehmed (Burdur), Yüzbaşı Hüseyin Efendi bini Ahmed (Bartın), Tabip Binbaşı Mehmed Niyazi Efendi bini Murtaza (Kosova), Tabip Mülâzimievvel Ahmed Refik Efendi bini Nuri (Dersaadet), Tabip mülâzimievvel Mustafa Efendi bini Hasan (Of), Tabip Mülâzimisani Mehmed Şefik Efendi bini Mehmed Tevfik (Amasya), Tabip Yüzbaşı Ali Kemal Efendi bini Hasan Tahsin Yılmaz, Tabip Mülâzimievvel Mustafa Rüşdü Efendi bini Rahmi (Dersaadet), Tabip Yüzbaşı Ahmed Ruhi Efendi (Burdur), Binbaşı Bekir Hâşim Efendi bini Behçet (Dersaadet), Yüzbaşı Ali Faik Efendi bini Mustafa (Trabzon), Baytar Binbaşı Hamdi Efendi bini Yakup (Taşlıca), Topçu Mülâzimievvel Ömer Faik Efendi bini Mehmed Azmi (Dersaadet), Topçu Zâbitvekili Ahmed Hikmet Efendi bini Mehmed (Dersaadet), Topçu Zâbitvekili Ahmed Hikmet Efendi bini Mehmed (Dersaadet), Topçu Mülâzimisani Rüşdü Efendi bini Şevket (İzmit), Topçu Yüzbaşı Bekir Sâmi Efendi bini Mehmed (Erzurum), Topçu Mülâzimievvel Mehmed Nuri Efendi bini Ali (Dersaadet), Topçu Zâbitvekili Osman Nuri Efendi bini Osman (Dersaadet), Topçu Mülâzimisani Mustafa Âsım Efendi bini Mehmed Cemal (Dersaadet), Topçu Mülâzimievvel Azmi Efendi bini Aziz (Dersaadet), Topçu Zâbitvekili Mehmed Kemal Efendi bini Mehmed Nazmi (Aksaray), Yüzbaşı Şevket Efendi bini Rifat (Dersaadet), Topçu Binbaşı Mehmed Hikmet Efendi bini Hüsnü (Dersaadet), Kaymakam Mazhar Bey bini Haç Ali (Dersaadet), Mülâzimievvel Celâl Efendi bini Ömer Azmi (Muğla), Tabip Kaymakam Hüseyin Hilmi Bey bini Âlim (Selânik), Mülâzimievvel İbrahim Edhem Efendi bini Sabri, (Acıbadem), Mülâzimievvel Ragıb Efendi bini

Tevfik (Köyceğiz), Mülâzimievvel Yusuf Ziya Efendi bini Hüseyin (Çanakkale), Mülâzimisani Mümtaz Efendi bini Hacı Mazlûm Baba (Tavas), Mülâzimisani Hayreddin Efendi bini Yusuf Ziya (Dersaadet), Yüzbaşı Hüseyin Mahfuz Efendi bini Süleyman (Dersaadet), Yüzbaşı Aziz Efendi bini Hehmed (Humus), Binbaşı Yusuf Sabri Efendi bini Ahmed (Akkâ), Mülâzimievvel Numan Sabit Efendi bini Hacı Şükrü (Uluborlu), Mülâzimievvel Ali Rıza Efendi bini Mehmed Lutfi (Denizli), Mülâzimievvel Mehmed Sıdkı Efendi, Zâbitvekili Saim Efendi, Zâbitvekili Ahmed Efendi, Mülâzimisani Kâmil Efendi bini Mustafa (Niğde), Yüzbaşı Mustafa Efendi bini Ömer (Şumnu), Mülâzimievvel Mehmed Fehmi Efendi bini Mustafa (Trabzon), Mülâzimisani İbrahim Hulûsi Efendi bini Mustafa Efendi (Aydı), Mülâzimisani Ahmed Efendi bini Salih (Muğla), Mülâzimievvel Edhem Efendi bini Mehmed (Uluborlu), Yüzbaşı Sıddık Efendi bini Hürşid (Dersaadet), Mülâzimisani Mustafa Âsım Efendi bini İbrahim (Uluborlu), Yüzbaşı Şükrü Efendi bini Halil (Bodrum), Mülâzimievvel İbrahim Hakkı Efendi bini Abdülvahab (Birecik), Zâbitvekili Yakup Efendi bini Ali (Ilgın), Mülâzimisani Hüsameddin Efendi bini İbrahim Dinar, Mülâzimisani Osman Efendi bini Eyüb (Çal), Binbaşı Şevket Efendi bini Salim (Balıkesir), Binbaşı Remzi Bey bini Mahmud (İzmir), Mülâzimievvel Ahmed Hamdi Efendi bini Abdullah (Muğla), Mülâzimisani Tevfik Efendi bini Hasan Alâiye), Mülâzimievvel Mehmed Şevket Efendi bini Mehmed Emin (Muğla), Yüzbaşı Mustafa Nâzım Efendi bini Şakir (Van), Mülâzimievvel Mehmed Fevzi Efendi bini Hacı Musa (Niğde), Mülâzimievvel Mehmed Şükrü Efendi bini Hüsnü (Alâiye), Mülâzimievvel Mehmed İzzet Efendi bini Hasan (Girid), Mülâzimisani Musa Kâzım Efendi bini İshak Antalya, Mülâzimisani Mehmed Ali Efendi bini Bekir (Ilgın), Mülâzimievvel Ekrem Efendi bini Hamdi (Amasya), Topçu Binbaşı Mehmed Şefik Efendi bini Ali (Dersaadet), Topçu Mülâzimievvel Sadık Viedani Efendi bini Hasan (Avlonya), Tabip Yüzbaşı Mehmed Şakir Efendi bini Ahmed (Söke), Mülâzimisani Mustafa Nuri Efendi, Mülâzimisani Nizameddin Efendi, Mülâzimievvel Abdülhalim Efendi bini Abdullah, Mülâzimievvel Mehmed Fehmi Efendi (Trabzon), Mülâzimievvel Mehmed Tevfik Efendi bi-

ni Ahmed (Uluborlu), Yüzbaşı Mehmed Rifat Efendi bini Mehmed Hulûsi (Doyran), Mülâzimievvel İbrahim Efendi bini Hüseyin (Çal), Binbaşı Hüseyin Hüsnü Efendi bini Abdülkadir (Yenibahçe), Yüzbaşı Ahmed Efendi bini Bekir (Sivas), Mülâzimisani Ali Ekrem Efendi bini Hasan (Çal), Süvari Mülâzimisani Rifat Efendi bini receb Bergama, Süvari Mülâzimisani Mehmed Kâzım Efendi (Dinar), Mülâzimievvel Alâeddin Arslan Efendi bini Hafız Ahmed Şevki (Dersaadet), Binbaşı Mehmed Salih Efendi bini Mustafa (Erzurum), Yüzbaşı Mehmed Galib Efendi bini Abdülhalim (Manastır), Hesap Memuru Mehmed Şükrü Efendi bini Yaşar (Denizli), Zâbitvekili Hasan Fehmi Efendi bini Yumus (Karamürsel), Zâbitvekili Mehmed Remzi Efendi bini Edhem (Makriköy), Binbaşı Muhiddin Efendi bini Osman (Kerkük), Mülâzimisani Miçhat Efendi bini Ali Rıza (Dersaadet), Topçu Yüzbaşı Abdullah Efendi bini Hasan (Kastamonu), Topçu Yüzbaşı Demirtaş Efendi bini Abdülkadir (Maalkara), Topçu Yüzbaşı Şemseddin Efendi bini İlyas Efendi (Pirzerin), Yüzbaşı Cezmi Efendi bini Şemseddin (Serez), Mülâzimisani Raşid Efendi, Zâbitvekili Ali Rıza Efendi, Yüzbaşı İbrahim Efendi bini Mehmed (Deraliye), Mülâzimievvel Hüseyin Avni Efendi bini Said (Bolu), Yüzbaşı Mehmed Kemal Efendi bini İbrahim Hakkı (Erzurum), Mülâzimisani Hasan Ziyaeddin Efendi bini Halim (Taşköprü), Mülâzimievvel Naci Efendi bini Mahmud (Gelibolu), Mülâzimisani Hüseyin Efendi bini Hasan (Dağıstan, Milis Mülâzimisani Rahmi Efendi bini İsmail Hakkı (Bilecik), Yüzbaşı Sabri Efendi bini Mustafa (Dersaadet), Yüzbaşı Ömer Fâtih Efendi bini Hasan (Kastamonu), Mülâzimisani Ali Fuad Efendi bini Mehmed Kâmil (Pirzerin), Tabip Binbaşı Şükrü Efendi bini İdris (Doğançılar), Yüzbaşı Hidayet Efendi bini Ali (Selânik), Tabip Binbaşı Tahir Efendi bini İbrahim (Kalkandelen), Baytar Binbaşı Sabri Efendi bini Süleyman (Tophane), Mülâzimisani Kenan Efendi bini Hasan Tahsin (İzmir), Tabur İmamı Ahmed Refik Efendi bini Ahmed (Midilli), Topçu Yüzbaşı Mehmed Ali Efendi bini Ahmed (Preveze), Topçu Yüzbaşı Bekir Sıdki Efendi bini Mahmud (Bursa), Piyade Yüzbaşı Ali Galib Efendi bini Salih (Mustafa Paşa), Topçu Mülâzimisani Necabeddin Efendi bini Mus-

tafa Kâmil (Üsküdar), Kâtip Mehmed Ali Efendi bini Muzaffer (Dersaadet), Baytar Binbaşı Mehmed Muhsin Efendi bini Mehmed (Kayseri), Baytar Binbaşı İbrahim Efendi bini Mehmed (Çimişgezek), Mülâzimievvel Mahmud Mümtaz Efendi bini Hilmi (Dersaadet), Topçu Yüzbaşı Nafiz Efendi bini Süleyman (Erzurum), Topçu Mülâzimievvel Salâhaddin Efendi bini Ali Tevfik (Dersaadet), Topçu Yüzbaşı Hüseyin Remzi Efendi bini Hüseyin (Şumnu), Baytar Yüzbaşı Musa Rıza Efendi bini Mehmed (Divrik), Topçu Mülâzimievvel Hüseyin Rahmi Efendi bini İsmail Hakkı (Çanakkale), Topçu Mülâzimievvel Ökkâş Remzi Efendi bini Mehmed (Kozan), Topçu Yüzbaşı Abdülkerim Efendi bini Mercan (Kazan), Topçu Mülâzimisani Mehmed Ali Efendi bini Burhanneddin (Dersaadet), Mülâzimisani Ali Rıza Efendi, Tabip Binbaşı Mehmed Efendi bini Hüsnü (Girit), İmam Abdürrahman Avni Efendi bini Hafız Müslim (Urfa), Topçu Mülâzimisani Ali Rıza Efendi (Akşehir), Mülâzimisani Mehmed Tevfik Efendi bini Ali Rıza (İzmir), Topçu Şaban Efendi bini Osman (Kayseri), Baytar Mülâzimisani Mehmed Gülşen Efendi bini Rıza, Binbaşı Osman Efendi bini Hasan Rıza (Ayaspaşa), Mülâzimievvel Nazif Efendi bini Mevlûd (Erzincan), Mülâzimievvel Faruk Efendi bini Abdülkadir (Dersaadet), Binbaşı Hüseyin Hüsnü Efendi bini Şakir (Erzincan), Yüzbaşı Fahri Efendi bini Lutfullah (Sivas), Topçu Mülâzimisani Talha Efendi, Baytar Mülâzimievvel İzzeddin Efendi bini Mustafa (Yenipazar), Baytar Mülâzimievvel Şevket Efendi bini Servet (Dersaadet), Yüzbaşı Kâzım Efendi bini Osman (Erzincan), Baytar Mülâzimievvel Nureddin Efendi bini Mevlûd (Erzurum); Mülâzimisani Tevfik Efendi bini Ahmed (Karahisarı Sahib), Topçu Yüzbaşı Abdullah Efendi bini İsmail (Üsküb), Mülâzimisani Hakkı Efendi, Takımbaşı Hasan Efendi, Tabip Binbaşı Ali Rıza Efendi bini Ali (Dersaadet), Tabip Yüzbaşı Mehmed Ali Efendi bini Cemil (Girid), Tabip Mülâzimievvel Niyazi Efendi bini Behçet (Dersaadet), Topçu Mülâzimievvel Muzaffer Efendi bini Tevfik (Urfa), Topçu Mülâzimievvel Mehmed Faik Efendi bini Abdullah (Beşiktaş), Topçu Yüzbaşı Osman Salim Efendi bini Ebûbekir (Erzincan), Topçu Yüzbaşı Mahmud Celâl Efendi bini Rüstem (Harput), Topçu Binbaşı Ahmet Efendi bini

Mehmed (Kastamonu), Topçu Mülâzimievvel Ali Şefik Efendi bini Tevfik (Erzincan), Mülâzimievvel Musa Efendi bini Rüstem (Kalkandelen), Topçu Yüzbaşı Hasan Zeki Efendi bini Ahmed (Trablusgarb), Topçu Yüzbaşı Cebbar Efendi bini Celâl (Trabzon), Topçu Yüzbaşı Musa Efendi bini Osman (Manastır), Topçu Binbaşı Ali Nihad Efendi bini İbrahim Edhem (Cihangir), Topçu Mülâzimievvel Kâmil Efendi bini İsmail Hakkı (Dersaadet), Topçu Mülâzimievvel Hüseyin Mesud Efendi bini Ruşen (Trabzon), Topçu Binbaşı Ali Rıza Efendi bini Hasan (Çarşamba), Topçu Yüzbaşı Mustafa Fevzi Efendi bini Hasan (Trabzon), Topçu Yüzbaşı Mehmed Fuad Efendi bini Vâhid (Viçe), Topçu Binbaşı Hasan Basri Efendi bini Mehmed (Yenibahçe), Topçu Yüzbaşı Mustafa Efendi bini Said (Kerkük), Tabip Binbaşı Ahmed Nureddin Efendi bini Emin (Dersaadet), Topçu Mülâzimievvel Yunus Remzi Efendi bini Mahmud (Hopa), Topçu Yüzbaşı Ali Efendi bini Hüseyin, Topçu Mülâzimisani İsmail Efendi bini Ahmed (Adapazarı), Topçu Mülâzimievvel Mehmed Hamdi Efendi bini Dursun (Niğâhi Viçe), Tabip Mülâzimievvel Emin Efendi bini Salih (Alâiye), Tabip Mülâzimievvel Midhat Efendi bini Sabri (Dersaadet), Tabip Yüzbaşı Ali Naim Efendi bini Mehmed (Adana), Mülâzimisani Mehmed Sadık Efendi bini Hasan (Silifke), Mülâzimisani Zühdü Efendi bini Selim (Demirhisar), Yüzbaşı Mehmed Şükrü Efendi bini Hacı Hasan Mollagürani, Mülâzimisani Hasan Fehmi Efendi bini İbrahim (Gerede), Mülâzimisani Mehmed Şevket Efendi bini Nuri (Anamur), Zâbitvekili Abdullah Efendi bini Mustafa (Keçiborlu), Mülâzimisani Mehmed Hulûsi Efendi bini Mustafa (Karaman), Mülâzimievvel Kâmil Efendi bini Rauf Elbasan, Mülâzimisani Ahmed Fikret Efendi bini İbrahim (Çal), Mülâzimisani Ahmed Süreyya Efendi bini Abdülkadir (Radovista), Mülâzimisani Tahir Efendi bini Hüseyin (Niğde), Zâbitvekili Arif Efendi bini Ferruh (Afyon Karahisar), Yüzbaşı Refet Efendi bini Hilmi (İzmir), Mülâzimisani Salih Sıdkı Efendi bini Ahmed Hamdi (Bergama), Mülâzimisani Mehmed Şükrü Efendi bini Hasan (Dersaadet), Mülâzimisani Nihad Efendi bini Mehmed Fahri (Dersaadet), Zâbitvekili Enver Efendi bini Nuri (Kayseri), Mülâzimisani Ahmed Tevfik Efendi bini Hüseyin Hüsnü (Kon-

ya), Zâbitvekili Mehmed Sabri Efendi bini Ali Rıza (Antalya), Zâbitvekili Hasan Naci Efendi bini Hasan (Mersin), Yüzbaşı Nihad Efendi, Yüzbaşı Tahir Efendi, Yüzbaşı Naim Efendi, Mülâzimisani Mustafa Efendi, Yüzbaşı Ferid Efendi, Yüzbaşı Ziya Efendi, Yüzbaşı Bahaeddin Efendi, Topçu Mülâzimievvel Arif Efendi, Topçu Yüzbaşı Vahab Efendi, Yüzbaşı Nâzım Efendi, İstihkâm Mülâzimievvel Sabri Efendi, Baytar Kaymakam Mustafa Bey, Baytar Muavini Yüzbaşı Taâeddin Efendi, Mülâzimievvel Cemil Efendi, Mülâzimisani Muzaffer Efendi, İstihkâm Mülâzimievveli İsmail Hayri Efendi, İstihkâm Mülâzimisani İsmail Efendi, İstihkâm Zâbitvekili Fethi Efendi, Mülâzimisani Hüseyin Avni Efendi, Mülâzimisani Şükrü Efendi, Müsavir Bekir Sıdkı Efendi, Yüzbaşı Nail Efendi, Mülâzimisani Halil Efendi, Mülâzimisani Mustafa Efendi, Yüzbaşı Fahri Efendi, Mülâzimisani Hamdi Efendi, Mülâzimisani İsmail Hakkı Efendi, Jandarma Mülâzimisani Tahsin Efendi, Hesap Memuru Neşet Efendi, Telsiz Telgraf Mülâzimievvel Zeki Efendi, Kaymakam Ahmed Bey, Kâtip Âsım Efendi, Yüzbaşı Ragıp Efendi, Yüzbaşı Haydar Efendi, Alay Kâtibi Mustafa Efendi, Kâtip Şerif Efendi, Kâtip Muavini Raif Efendi, Karargâh Kâtibi Aslan Efendi, İstihkâm Kâtibi Reşad Efendi, Muhabere Hesap Memuru Muhiddin Efendi, Mülâzimievvel Ahmed Hamdi Efendi, Topçu Mülâzimisani Ali Rahmi Efendi bini Kâmil (Dersaadet), Tabip Yüzbaşı Reşid Efendi, Sertabip Binbaşı Halil Rifat Bey, Tabip Yüzbaşı İsmail Fuad Efendi, Tabip Yüzbaşı İsa Ruhi Efendi, Operatör Mülâzimievvel Ahmed Cevdet Efendi, Diştabibi Mülâzimievvel Ömer Nazif Efendi, Sertabip Binbaşı Mustafa Tevfik Efendi, Tabip Yüzbaşı Muhiddin Efendi, Eczacı Yüzbaşı Kâzım Efendi, Telsiz Telgraf Mülâzimisani Mehmed Emin Efendi bini Abdi (Yalvaç), Yüzbaşı Osman Efendi bini Hasan Tahsin (Valideiatik), Yüzbaşı İbrahim Efendi bini Mustafa (Üsküdar), İhtiyat Mülâzimisani Mustafa Efendi bini Sabit (Takad), Binbaşı Âdil Bey bini Hüseyin (Kayseri), Mülâzimisani Cemal Efendi bini Ali Rıza (Ceyhan), Mülâzimievvel Abdullah Efendi bini Kerim (Karahisar), Yüzbaşı Halid Efendi bini Mustafa (Sivas), Mülâzimievvel Şakir Efendi bini Mehmed (Boğazlıyan), Yüzbaşı Ali Rıza Efendi bini

Ahmed Tevfik (Süleymaniye), Mülâzimievvel İsmail Hakkı Efendi bini Süleyman (Dersaadet), İhtiyat Zâbitvekili Âdil Efendi bini Naim (Merzifon), Tüfekçi Mehmed Ağa bini Bayram (Geylan), Kaymakam İsmail Hakkı Bey bini Hasan Kılıç Ali, İhtiyat Mülâzimisani Vahideddin Efendi bini Selim Edib (Dersaadet), Zâbitvekili Ali Neşir Efendi bini Haver (Mut), İhtiyat Zâbit Namzedi Ali Nusrat Efendi bini İbrahîm (Erzincan), Mülâzimisani Nureddin Efendi bini Mustafa (Sungurlu), Zâbitvekili Mehmed Zeki Efendi bini Mustafa (Antalya), Zâbitvekili Şevket Efendi bini Ahmed (Maras), Yüzbaşı Hasan Efendi bini Mehmed (Kandıra), Mülâzimisani İsmail Efendi bini İbrahim (Ayaş), Binbaşı Rasim Bey bini Sadık (Cumaibalâ), Zâbitvekili Mehmed Rüşdü Efendi bini İsmail (Dersaadet), Yüzbaşı Mehmed Salim Efendi bini Şakir (Sivas), Mülâzimisani Ali Fahri Efendi bini Mehmed (Ankara), Mülâzimievvel Hüseyin Daim Efendi bini Ali Rıza (Bergama), Yüzbaşı Nuri Efendi bini Mehmed (Tokad), Binbaşı Ahmed Halid Bey bini Arif (Şehzadebaşı), Yüzbaşı Mehmed Reşid Efendi bini Salim (Tekirdağ), Mülâzimisani Yaşar Efendi bini Mahmud (Serfiçe), Mülâzimievvel Ali Efendi bini Nazif (Kırkkilise), Mülâzimievvel İsmet Efendi bini Mehmed (Davutpaşa), Mülâzim Halim Efendi, Mülâzimisani Vâhid Efendi bini Hasan (Kasımpaşa), Mülâzimievvel Mehmed Ali Efendi bini Ahmed (Sandıklı), Mülâzimisani Yusuf Kenan Efendi bini Hayreddin (Edirne), Mülâzimisani İhsan Efendi bini Ömer Lûtfi Efendi (Dersaadet), Zâbitvekili Mehmed Hilmi Efendi bini Ali (İsparta), Tabip Yüzbaşı Ömer Nizami Efendi bini Mehmed Ali (Dersaadet), Mülâzimisani Halim Efendi bini Mehmed (Bağdad), Tabip Yüzbaşı Hüseyin Hüsnü Efendi bini Hasan (Gönen), Yüzbaşı İbrahim Hakkı Efendi bini Süleyman (Erzurum), Mülâzimievvel Muhiddin Efendi bini Ali Galib (Dersaadet), Mülâzimievvel Azmi Efendi bini Mehmed Necati (Şehremini), Mülâzimisani Ali Rıza Efendi bini Bekir (Sivas), Yüzbaşı Halil Efendi bini Halil (Dersaadet), Mülâzimievvel Saik Efendi bini Şevket (Karagümrük), İhtiyat Zâbitvekili Ahmed Remzi Efendi bini Hüseyin (Bolvadin), Mülâzimisani Ahmed Niyazi Efendi bini Ali (Serez), Mülâzimievvel Yakub Hilmi Efendi bini Rıza (Bur-

sa), Zâbitvekili İsmail Efendi bini Süleyman (Çal), Zâbitvekili Mustafa Efendi bini Mehmed Sadık (Niğde), Mülâzimievvel Mehmed Sıdkı Efendi bini Raşid (Kayseri), Mülâzimievvel Cenab Efendi bini Rıza (Üsküb), Zâbitvekili Necati Efendi bini Fehmi (Kalecik), Mülâzimisani Hasan Fehmi Efendi bini Musa (Dersaadet), Yüzbaşı Nâsib Efendi bini Halil (Diyarbakir), Mülâzimisani Mehmed Kadri Efendi bini Yusuf (Sivrihisar), Hülâzimisani Hayri Efendi bini Hasan (San'a), Mülâzimisani Süleyman Efendi bini Mehmed (Seydişehir), Mülâzimisani Halid Efendi bini Mehmed Ali (Bilecik), Mülâzimisani Nuri Efendi bini Hasan (Sivas), Mülâzimisani Mustafa Efendi bini Receb (Bursa), Mülâzimisani İbrahim Efendi bini Ahmed (Kalecik), Mülâzimisani Sâmî Efendi bini Cemal (Dersaadet), Mülâzimievvel Mesud Efendi bini Mustafa (Uluborlu), Mülâzimisani Alaeddin Efendi bini Mustafa (Dersaadet), Mülâzimisani Nureddin Efendi bini Şevki (Kırcaali), Mülâzimievvel Ahmed Muharrem Efendi bini Ali Ziya (Dersaadet), Kaymakam Nafiz Bey bini Şerif (Drama), Ser-tabip Binbaşı Ali Avni Efendi bini Mehmed (Zile), Tabip Yüzbaşı Necib Efendi bini Atâ (Dersaadet), Yüzbaşı Muharrem Efendi bini Numan (Dimetoka), Mülâzimievvel Hasan Hulki Efendi bini Ahmed (Malatya), Mülâzimisani Eyüb Sabri Efendi (Avanos), Mülâzimisani Hüseyin Avni Efendi bini Mustafa (Gerez), Yüzbaşı Nazmi Efendi bini Naci (Amasya), Mülâzimievvel Cevdet Efendi bini Abdullah (Dersaadet), Yüzbaşı Vâsıf Efendi bini Haer Mustafa (Menlik), Yüzbaşı Faik Efendi bini Sırrı (Sivas), Yüzbaşı Âsım Efendi bini Tevfik (Üsküb), Kaymakam Abdürrahman Bey bini İbrahim (Harput), Yüzbaşı Kâzım Efendi bini Salih (Bağdad), Binbaşı Ahmed Nazmi Efendi bini Abdülkadir (Üsküdar), Mülâzimievvel İsmail Hakkı Efendi bini Ömer Lûtfi (Dersaadet), Mülâzimievvel Refik Efendi bini Tevfik (Dersaadet), Mülâzimisani Bekir Sıdkı Efendi bini İbrahim (Malatya), Mülâzimisani Bekir Avni Efendi bini Abdürrahman (Taşlıca), Tabip Yüzbaşı Tevfik Efendi bini Hüsnü (Nizib), Mülâzimisani Midhat Efendi bini Osman (Kozan), Yüzbaşı Cevad Efendi bini Ahmed (Köprülü), Mülâzimisani Sadreddin Efendi bini Hasan Ragıb (Serez), Mülâzimievvel Hüseyin Efendi bini

İsmail (Samsun), Mülâzimisani Naci Efendi bini Abdülkadir (Samsun), Mülâzimisani Yakub Efendi bini Ahmed (Daday), Alay Müftüsü Mehmed Necib Efendi bini Hacı Ali (Nevşehir), Tabip Mülâzimisani Mehmed Şevket Efendi bini Ahmed Enver (Çorum), Mülâzimisani Hüseyin Efendi bini Murad (Antalya), Mülâzimi-
 evvel Şerafeddin Efendi bini Hüseyin (Hasköy), Mülâzimisani Osman Nuri Efendi bini Hüseyin (Sapanca), Mülâzimisani Ali Rıza Efendi bini Hüseyin Hüsnü (Kanice), Mülâzimi-
 evvel Şevket Efendi bini Ahmed (Dersaadet), Alay İmanı Tufan Efendi bini Abdullah (Giresun), Mülâzimi-
 evvel Mustafa Rasih Efendi bini Hacı Bilâl (Ünye), Mülâzimisani Zihni Efendi bini Mustafa (Ünye), Mülâzimisani İsmail Hak-
 kı Efendi bini Hacı Abdullah (Ankara), Mülâzimi-
 evvel Rauf Efendi bini Hüseyin (Kerkük), Mülâzimisani Musa Kâzım Efendi bini Rasim (Çarşamba), Mülâzimi-
 evvel Eşref Efendi bini Mehmed Nuri (Nevşehir), Mülâzimi-
 evvel Ragıb Efendi bini İbrahim Hakkı (Samsun), Mülâzi-
 misani Said Efendi bini Bilâl (Trablusgarb), Mülâzimisani Ömer Efendi bini Salih (Erzincan), Mülâzimi-
 evvel Sâmi Efendi bini Haydar (Serez), Tabip Yüzbaşı İbrahim Efendi bini Ha-
 cı Emin (Tokad), Mülâzimi-
 evvel Salâhaddin Efendi bini Mustafa (Ayaş), Topçu Baytari Binbaşı İbrahim Efendi bini Osman (Yanya), Mülâzimisani Ali Efendi bini Mehmed (Uzun-
 köprü).

7. — MUHTELİF EVRAK

1. — *Hâkimiyeti Milliyenin Mecliste istik-
 rarı münasebetiyle muhtelif yerlerden mevrut
 tebrik telgrafları*

REİS — Efendim, Saltanatı Milliyenin ilâ-
 ni münasebetiyle mevrut tebrikname telgrafları
 var. Onların listesini okuyoruz :

Bulgaristan Başmüftülüğünden,
 Ankara Belediye Riyasetinden,
 Sivas Müdafaai Hukuk Heyeti Merkeziye-
 sinden,
 Biga Kaymakam Vekâletinden,
 Onuncu Kolordu Abzi Asker Heyeti Reisi Mi-
 ralay Vehbi Beyden,
 Sivas Müftüsü Abdür-rauf Efendiden,
 Adana Müdafaai Hukuk Heyeti Merkeziyesi
 ve Belediye Riyasetinden

Tokad Mutasarrıflığından
 Sivas'da Heyeti Temyiziye Reisvekili Hasan
 Fehmi Beyden

Kirmasti Kaymakamlığından

Tokad Müftülüğünden

Boyabad Belediye ve Müdafaai Hukuk Reisi
 İsmail Beyden

Bolu Müdafaai Hukuk Riyasetinden.

REİS — Divanı Riyasetçe muvafık cevap-
 lar yazılır.

RÜŞDÜ B. (Ergani) — Bulgaristan Müf-
 tülüğünden gelen tebriknamenin okunmasını tek-
 lif ediyorum.

8 — TAKRİRLER

1. — *Bursa Mebusu Operatör Emin Beyin,
 ipek mahsulüne mütaallik tahsisatın Dünyunu
 Umumiye bütçesinden ihraciyle İktisat Vekâleti
 bütçesine ilâvesine dair takriri*

REİS — Bursa Mebusu Operatör Emin Be-
 yin, ipek mahsulüne mütaallik tahsisatın Dü-
 yunu Umumiye bütçesinden ihraciyle İktisat
 Vekâleti bütçesine ilâvesine dair temenni tak-
 riri var. Heyeti Vekileye gönderiyoruz.

2. — *Biga Mebusu Hamid Beyin, Çanakkale
 livasına etibbayı baytariye izam edilmesine
 dair takriri*

REİS — Çanakkale livasına etibbayı bayta-
 riye izam ettirilmesine dair Biga Mebusu Ha-
 mid Beyin takriri var. Heyeti Vekileye gönde-
 riyoruz.

HAMİD B. (Biga) — Reis Efendi Hazret-
 leri, takririmiz okunsun. Bilâdı müstahlasanım
 ne halde olduklarına vâkıf olsunlar efendim.

REİS — Temenni takrirleri yalnız havale
 olunur. Okunmaz. (Okunmaz sadaları), (Okun-
 sun sesleri) Usul veçhile havale olunmuştur.

3 — ÂZAYI KİRAM MUAMELÂTI

1. — *Memurin Muhakemat Tetkik Heyetiyle
 Encümenine âza intihab olunmasına dair tezke-
 reler*

REİS — Muhakemat Heyetiyle Encümenine
 birer âza intihabına dair tezkereler var.

HÜSEYİN AVNİ B. — Tebrik telgraf-
 larına Reis Efendi cevap yazılırken biz Sal-

tanatı Millîye diye bir şey demedik. Biz saltanatımızı kendimizde telâkki ettik. Saltanatı Millîye diye bir şey yoktur.

İSMAİL ŞÜKRÜ Ef. (Karahisarı Sahib) — Esasen saltanat İslâmiyette olmadığı için biz kaldırdık. Böyle bir saltanat yoktur.

ZIYA HURŞİD B. (Lâzistan) — Böyle bir Saltanatı Millîye ilân etmedik. Saltanatı Millîyeyi kabul ettikten sonra Padîşaha ne olmuştu? Böyle bir şey kabul edilmemiştir.

SALÂHADDİN B. — Saltanatı Millîye yoktur. Hâkimiyeti Millîye vardır.

İSMAİL ŞÜKRÜ Ef. (Karahisarı Sahib) — Reis Efendi saltanat yoktur. Cevap yazarken yanlış yapmayı ve kabul etmiş bulunmayı. Cevap ta tasrih edilsin.

LÜTFİ B. (Malatya) — Saltanat mülğadır.

ABDÜLHAK TEVFIK B. (Dersim) — Saltanatı Millîyedir. Kanunumuz vardır efendim.

ZIYA HURŞİD B. (Lâzistan) — Saltanatı Millîye diye hiçbir isim bu Mecliste geçmemiştir. İcra Vekillerinin nazarı dikkatini celbederim. (Ortada millîye yok sadaları, devan sesleri)

HÜSEYİN AVNİ B. (Erzurum) — Reis Efendi müzakere etmiyelim. Yalnız cevapda keyfiyeti tasrih edelim ve bir daha o kelimeyi istimal etmemelerini tenbih edin.

HİLMİ B. (Bolu) — Köylü saltanatı diye tâbirler yok mu? (Öyle saltanat filân yok sadaları)

REİS — Efendim Muhakemat Heyetiyle Encümenine birer âza intihabına dair tezkere var.

Efendim! Muhakemat Heyeti için usulümüz vardı. Evvelece intihabolunan arkadaşlardan münhal oldukça onun madununda rey almış olan intihab olunuyordu. Binaenaleyh; şimdi sıra Karahisarı Sahib Mebusu Mehmed Şükrü Beyindir. Kabul edenler lütfen el kaldırsın. Kabul edilmiştir. Fakat, Encümen için arkadaş kalmamış onu yeniden intihabedeceğiz.

MEHMED ŞÜKRÜ B. (Karahisarı Sahib) — Reis Efendi bendeniz arzı itizar ediyorum.

YUSUF ZIYA B. (Bitlis) — Ondan sonra gelen zat okunsun.

2. — İCRA VEKİLLERİ MUAMELÂTI

1. — *Maarif Vekili Vehbi Beyin istifanamesi*

REİS — Efendiler Memurin Muhakemat Heyetiyle Encümenine birer âza intihab olunacak. Maarif Vekili Vehbi Beyin istifanamesi var. Onu okuyacağız.

B. M. Meclisi Riyaseti Celilesine

Meclisi Âlice mazereti meşruama binaen müsaade buyurulan iki ay mezuniyetim esnasında Hükümet, vatanın mukadderatıyla alâkadar mühim mesail ile meşgul olacağından vekâlet mevkiinde Vekil Vekili bulunmaktansa müstakil bir Vekili enfa' olmakla Maarif Vekâletinden affımı maalihtiram arz eylerim efendim.

Karesi Mebusu
Vehbi

ZIYA HURŞİD B. (Lâzistan) — Esbabını izah etsin.

YUSUF ZIYA B. (Bitlis) — Reis Efendi, bendeniz Vehbi Beyin mazeretini teyid etmesini, söylemesini rica ediyorum. (Burada yoktur sadaları)

3. — *İçel Mebusu Haydar Lutfi Beyin, Memurin Muhakemat Encümeni memurin kadrosunun tevsi hakkındaki kanun teklifinin müstacerelen müzakere edilmesine dair tavriri*

REİS — Efendim, Memurin Muhakemat Heyeti, memurin kadrosu hakkındaki lâyiha kanunienin bir an evvel mevkii müzakereye vaz' edilmesine dair tavriri var. Okuyacağız :

B. M. Meclisi Riyaseti Celilesine

Lâyiha ve Muvazenei Maliye encümenlerince kabul ve Heyeti Umumiyece takdimen müzakeresi karargir olan Muhakemat Encümeni heyeti kâlemiye kadrosunun bir an evvel mevkii müzakereye vaz'ı hususuna müsaade buyurulması muamelâtı kalemienin sürati tedviri ihtiyacı karşısında arz olunur efendim.

Muhakemat Encümeni Reisi
İçel

Haydar Lutfi

LÜTFİ B. (Malatya) — Sarfiyata mütaallik olduğu için en evvel Kavanini Maliye Encümenine gönderilmesi lâzımdır.

REİS — Efendim, evvelece bu lâyiha kâ-

nuniye ruzaameye alınmıştı. Şimdi bir an evvel müzakere olunmasına dair Heyetten bir temenni takriri var. Bugün müzakeresini kabul edip etmemek size aittir.

RAGIB B. (Kütahya) — Reis Efendi, bugün müstacel olarak müzakere edilecek çok mesail vardır.

REİS — Münasip görürseniz Çarşamba günü müzakere ederiz.

RAGIB B. (Kütahya) — Reis Efendi iyi ama, bugünkü ruznamede müstacel mevad vardır. Bunu nasıl takdim edersiniz?

REİS — Efendim, müsaade buyurun. Bunun müzakeresini kabul edip etmemek Meclisi Âlinize ait bir meseledir.

RAGIB B. (Kütahya) — Bundan evvelki celseden kalmış mühim ve müstacel mevad vardır. Onun müzakeresi lâzımdır. Onlar çıktuktan sonra teklif ederler.

ZİYA HURŞİD B. (Lâzistan) — Ragıb Beyi Riyasete vâsi yapalım da idare etsin.

REİS — Efendim, Çarşamba ruznamesine alınmasını kabul edenler lütfen el kaldırsın. Kabul edilmemiştir.

4. — *Erzincan Mebusu Hüseyin Beyin, Erzincan livasının varidat ve masarifine dair takriri*

REİS — Erzincan Mebusu Hüseyin Beyin, Erzincan livasının varidat ve masarifatına dair temenni takriri var. Heyeti Vekileye gönderiyoruz.

9. — MAZBATALAR

1. — *Diyarbakır Jandarma Alay Kumandanı Sıdkı Beyin rütbesinin iadesine dair İstida Encümeni mazbatası*

REİS — Diyarbakır Jandarma Kumandanı Sıdkı Bey hakkındaki evrakın Dahiliye Vekâletine havalesine dair İstida Encümeni mazbatası var. Ruzaameye alıyoruz.

ZİYA HURŞİD B. (Lâzistan) — Canım bu nasıl olur?

TEVFİK B. (Erzincan) — Pek basittir. Lütfen okunsun.

ALİ SÜRURİ Ef. (Karahisarı Şarki) — Efendim, mademki, basittir, havaleyi mutazammındır. (Okunsun sesleri)

ZİYA HURŞİD B. (Lâzistan) — Mademki,

havaleyi mutazammındır, okunmaz. (Okunsun sesleri, gürültüler)

REİS — Rica ederim dinliyelim. İstida Encümeni mazbatası okunuyor :

İstida Encümeni mazbatası

Diyarbakır Jandarma Alay Kumandanı iken bilâsebep tekaüde sevk edildiğinden naşi mağduriyetinin telâfisi istirhamını havi Kaymakam Mehmed Sıdkı Bey tarafından encüme tevdi olunan istida üzerine Dahiliye Vekâletinden celbolunan bu bapta dosyat etnik ve mütalâa olundu.

Mumaileyhin tekaüde sevkine esas ittihaz edilen mevad Mardin'de memuren tanzim ettiği evrakı tahkikiyenin noksanı görülmesinden ve tahkikatta izharı aczetmesinden naşi Diyarbakır Valisinin bu bapta vâkı olan işarından ibaret olup indettetik mumaileyhin Mardin'de memur olduğu madde : Mardin Jandarma Taburunda müstahdem Iraklı zâbitan ile Tabur Kumandanının tahkiki ahvaline mütedair olduğu ve mumaileyhin Mardin'e muvasalatından evvel Iraklı zâbitanın âhar mahalle nakil ve tahvil ettirilmiş oldukları ve tanzim ettiği evrakı tahkikiyenin postaya verilmeden evvel Tabur Kumandanının da açığa çıkarılmış bulunduğu anlaşıl原因 mumaileyhin tekaüdüne sebep ittihaz edilen tahkikatın noksanıyeti meselesi esbabı mezkûreye nazaran gayrivârit görülmüş ve indettahkik mumaileyh Sıdkı Beyin Diyarbakır'de devam eden müddeti memuriyetinin hemen nisfı valinin malûmat ve tensibi tahtında mülhakatta takibat ve tahkikat ve mutasarrıflık vekâletinde geçtiği ve Lice'de icra ettiği takibat ile Siverek Mutasarrıflığı vekâleti valinin mazharı takdir ve tahsini olduğu halde son zamanda aleyhinde işaratta bulunulması, haklarında takibat icra ettirdiği bâzı kesân için vukubulan talebi gayrikanunileri kabul etmediğinden münfail olan zevatın, mumaileyhin Diyarbakır'den tahvil edilmesi hakkında kendilerine karabeti sıhriye peyda eden vali nezdinde teşebbüsât ve tazyikatta bulunmalarından ve valinin de bu zevatın taleplerini tervice mütavaatından münbais olduğuna ve işarı vâkıun munhasıran tahvil talebini tesrie mâtuf bulunduğuna kanaat hâsıl olmuştur. Kaymakam Mehmed Sıdkı Beyin sicili pek temiz olarak altı seneden beri Jandarma Alay kumandanlıklarında ve bir sene evvel Jandarma Mıntaka Müfettişleri meyânında bulunduğuna nazaran

tahkikat icrasında aczi - tetkikat ile de sabit olduğuna göre - vâridolamıyacağına ve vilâyetin işarı mucibi tenkid ve muahaze bir sebebe müstenit bulunmadığına ve vazife ve memuriyeti şayanı takdir görülmüş olmasına mebni tekaüde sevki hakkında ittihaz olunan kararın refiyle mumaileyhin iadei memuriyeti için işbu evrakın Dahiliye Vekâleti Celilesine iadesine mütefikan karar verilerek Heyeti Umumiyenin nazarı tasvibine arz olunur.

31 Teşrinievvel 1338

İstida Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
Erzurum Mebusu	Kayseri
Mustafa Durak	—————
Kâtip	Âza
Muş	Arif
Abûlgani	
Âza	Âza
Mardin	Yusuf Ziya
Esad	

REİS — Ahkâmı kanuniye dairesinde muamele ifa edilmek üzere Dahiliye Vekâletine gönderiyoruz.

ZİYA HURŞİD B. (Lâzistan) — Efendim okunamaz. Biz, ruznameyi böyle rasgele işgal edemeyiz.

REİS — Rica ederim efendim, Lâyiha Encümeni mazbataları nasıl okunuyor ise bunu da öyle okuduk.

ZİYA HURŞİD B. (Lâzistan) — Bu, İstida Encümeninin mazbatasıdır. Lâyiha Encümeninin değil...

LÜTFİ B. (Malatya) — Ruznamede olmyan şeyi nasıl okudunuz? (Gürültüler)

MEHMED ŞÜKRÜ B. (Karahisarı Sahib) — Reis Bey bendeniz, Meelisten yalnız bir kelimenin ilâvesini teklif edeceğim. O da gayrikanuni muamele yapanların mesul edilmesidir. Onların da mesul edilmesini teklif ederim.

NEBİL Ef. (Karahisarı Sahib) — Encümence bu Sıdkı Beyin temiz bir adam olup valinin garazı şahsisine kurban olduğu, Büyük Millet Meclisi kürsüsünden itiraf ediliyor. Acaba vali hakkında ne muamele yapıyor? Vali hakkında encümen ne gibi tedabir ittihaz etmiştir? Encümenden soruyorum.

MEHMED ŞÜKRÜ B. (Karahisarı Sahib) — Böyle yolsuz muamele yapanlar mesul edilmelidir. Bunun reye konması lâzımdır.

REİS — Efendim, müsaade buyurun, ahkâmı kanuniye dairesinde muamele edilmek üzere Dahiliye Vekâletine havalesini kabul edenler lütfen el kaldırsın. Kabul edilmiştir.

MEHMED ŞÜKRÜ B. (Karahisarı Sahib) — Benim teklifimi reye koymadınız. Böyle yolsuz muamele edenler tecziye edilmelidir. Yoksa böyle her yapılan kanunsuzluk ve yolsuzluk yalnız tashih ile kalacaksa İdarei Devlet gayrikabili olur. Bunu bendeniz şifahi olarak teklif ediyorum. (Doğrudur, sesleri)

SALİH Ef. (Erzurum) — Efendim, esasen vali bu meselede bir müstekidir. Valinin ıstikâsını tetkik edip bir karar vermek ve bunu haksız olarak tekaüde sevk edenleri tecziye etmek lâzımdır. (Çok doğru sadaları)

HÜSEYİN B. (Elâziz) — Mesele bitmiştir. Diğerini karıştırmıyalım. (Mesele bitmiştir sesleri)

YUSUF ZİYA B. (Bitlis) — Reis Bey, tasviben havalesini teklif ederim. Takririm de var. Okunsun.

Riyaseti Celileye

İstida Encümeni mazbatasının tasviben Dahiliye Vekâletine havalesini teklif eylerim.

6 Teşrinisani 1338

Bitlis

Yusuf Ziya

REİS — Bitlis Mebusu Yusuf Ziya Bey tasviben havalesini teklif ederim diyor. (Gürültüler)

MEHMED ŞÜKRÜ B. (Karahisarı Sahib) — Rica ederim Reis Efendi. Bir muamele tashih ediliyor. (Gürültüler) (Karar bitti sadaları)

LÜTFİ B. (Malatya) — Reis Bey bundan böyle valiler, jandarmalar hakkında birşey yazmıyacak mıdır? Bu ne demektir? Vali suiistimalatını iktidarsızlığını görmüş, şikâyet etmiştir. Vali haklıdır. Azletmeye ve şikâyet etmeye vali mecburdur.

ZİYA HURŞİD B. (Lâzistan) — Reis Bey rica ederim, böyle daima hücum edersek valiler idareyi ve asayişini temin edemezler.

RÜŞDÜ B. (Ergani) — Eğer böyle yaparsanız valilerin daha mânası kalmaz.

REİS — Mesele bitmiştir beyefendiler.

2. — Antalya Belediye Reisi Akif Efendinin evrakının muamelesi neticeleninceye kadar as-

kere sevk edilmemesine dair İstida Encümeni mazbatası.

REİS — Antalya Belediye Reisi Akif Efendinin evrâkı neticeleninceye kadar askere tehiri sevkine dair İstida Encümeni mazbatası var. Ruznameye alıyoruz. Evrak orada bitmiştir.

BESİM B. (Kastamonu) — Nafia Vekâletinden suali mutazammın sekiz ay evvel verilmiş bir takririm vardı, hâlâ cevap verilmedi.

LÜTFİ B. (Malatya) — Tekâüde sevk olduğunun esbabı nedir? Hakikat tahlil olunmalıdır. (Mesele yoktur sesleri).

REİS — Efendim, müsaade buyurun. Rauf Beyefendi bâzı mâruzatta bulunmak için Celsei hafiye teklif ediyorlar.

FEYYAZ ÂLİ B. (Yozgad) — Dahiliye Ve-

kâletinden benim de bir sual takririm vardı, cevap gelmedi. İstihzaha kalbediyorum.

REİS — Efendim, Nafia ve Dahiliye Vekâletlerinden sual takrirleri varmış, cevap verilmesini rica ederiz.

ZİYA HURŞİD B. (Lâzistan) — Reis Bey Müdafaa-i Milliye Vekâletinden benim de bir sual takririm vardı. Hâlâ cevap gelmedi.

İCRA VEKİLLERİ HEYETİ REİSİ RAUF B. (Sivas) — Efendim, Heyeti Muhteremenize hafi olarak bir meselenin arzını muvafık gördüğümden Celsenin hafi olması lüzumunu hissediyorum. Kabul buyurursanız celsei hafiye akdedelim.

(Celsei hafiye akdedildi.)

(kinci ve üçüncü celseler hafidir.)

DÖRDÜNCÜ CELSE

Bed'i müzakerat; saat : 3,55

REİS — Birinci Reisvekili Vehbi Efendi Hazretleri

KATIPLER : Hakkı (Van), Mahmud Said. B. (Muş)

2. — *İzmit Mebusu Sırrı Beyin ahvali siyasiye hakkında İcra Vekilleri Heyeti Riyasetinden sual takriri*

REİS — Efendim İzmit Mebusu Sırrı Beyin bir sual takriri vardır. Heyeti Vekile Riyasetine gönderiyoruz.

2. — *Gazianteb Mebusu Kılıc Ali Beye izin verilmesine dair Divanı Riyaset kararı*

REİS — Gazianteb Mebusu Kılıc Ali Beyin iki ay müddetle mezuniyetine dair Divanı Riyaset kararı var. Kılıc Ali Beyin iki ay mezuniyetini kabul edenler ellerini kaldırsınlar. Kabul edilmiştir.

Buyurn Rauf Bey.

İCRA VEKİLLERİ HEYETİ REİSİ RAUF B. (Sivas) — Efendim, malûmuâlileri son gün-

lerde esbabı sıhhiye ve mezuniyetler dolayısıyla Heyeti Vekiledeki bâzı rüfeka istifa ettiler. Bunlardan Şer'iyeye Vekili Efendi Hazretleri, yerlerine diğer bir zatın intihabına değin, Umuru Şer'iyeyi tedvir ediyorlar. Fakat rahatsızlıkları müstacelen tedavilerini icabettirecek derecededir. Bu itibarla yerlerine asil bir Şer'iyeye Vekilinin bir an evvel intihabını Heyeti Celilenize arz ederim.

Ayrıca Maarif Vekili Vehbi Beyefendi mezuniyetleri dolayısıyla istifa ettiler. Yerlerine Heyeti Aliyeniz tarafından bir asilin, bir an evvel intihabını rica ederim. Sıhhiye Vekâletine vekâlet edecek ve keza Hariciye Vekâletine vekâlet eyleyecek birer zatın da intihabları lâzımdır. Bunları bir an evvel intihabederek, Heyeti Vekilinizin daha faal olarak mesaisini temin buyurmanızı rica ederim. (Muvafık sadaları)

2. — *Şer'îye Vekili intihabı*

REİS — Efendim evvelâ Şer'îye Vekilini intihabedeceğiz, esamî okunuyor:

(Şer'îye Vekâleti için reyi hafi ile yoklama suretiyle âra istihsal edildi.)

REİS — Efendim, reyini istimal etmeyen varsa istimal etsin, muamele bitiyor.

İstihsalî âra muamelesi bitmiştir.

(Tasnifi âraya bakur'a Nebil Efendi (Karahisarî Sahib), Hacı Tefvîk Efendi (Kângırı), Şükürü Bey (Canîk) memur edildiler.)

NEBİL Ef. (Karahisarî Sahib) — Reis Bey müsaade buyurulursa tasnifi âra hakkında bir şey söyleyeceğim. Efendim biz şimdiye kadar yapmış olduğumuz intihabın tasnifi ârasında yalnız hareket ediyoruz. Yoklama suretiyle bir intihap yapıyoruz. Fakat yoklama tarzında intihap yapmaktan maksat, bir kontroldür. Yoklama ile rey toplandı mı, burada rey veren arkadaşlar adeden tesbit olunur, kıraat edilir. Âranın tadadından sonra müspet miktardan noksan zuhur ederse, onlar keenlomyekûn adedilir. Nizamname böyle âmirdir.

İkincisi : Burada reye iştirak eden arkadaşlarda ekseriyet varsa, nıسابı müzakere varsa, âranın tasnifine gidilir. Eğer nısap yoksa, biz neyi tadada ve tasnife gideceğiz? Nizamname ve usul böyledir ve badema bu şekli esas yapmak lâzımdır.

ADNAN B. (İstanbul) — Nizamnamede böyle bir şey yoktur.

REİS — Dağılmıyalım efendim, intihabata devam edeceğiz.

3. — *Sıhhiye Vekâleti Vekili intihabı.*

4. — *Hariciye Vekâleti Vekili intihabı.*

REİS — Eğer münasip görürseniz Sıhhiye ve Hariciye Vekâletleri için birer Vekil intihabını birden yapalım. (Hay hay sadaları)

(İki sepet içerisinde Sıhhiye ve Hariciye Vekâletleri için birer Vekil intihabı ârası yoklama tarzıyla istihsal edildi.)

REİS — Efendim reyini vermiyenler varsa istimal etsinler, muamele bitiyor.

İstihsalî âra muamelesi hitam bulmuştur.

(Hariciye Vekâleti Vekilliği ârasını tasnife bakur'a Ali Saib Bey (Urfa), İsmail Safa Bey (Mersin), Bahrî Bey (Yodgad) memur edildiler.)

REİS — Efendim Şer'îye Vekâleti intihabında reye iştirak eden zevatın adedi 207, Musa Kâzım Efendi (Konya) 97, Vehbi Efendi (Konya) 93, İlyas Sâmi Efendi (Muş) 3, Nusrat Efendi (Erzurum) 3, Hamdullah Subhi Bey 1, Rasih Efendi 1 rey almışlardır. 9 da müsteakif vardır. Şimdi mevcudun ekseriyeti mutlaka ihraz eden yok. Binaenaleyh muamele tamam değil. İkinci defa intihabolunacak. Fakat beyefendiler cümleden rica ederim, bana rey vermeyiniz. (Hayır, hayır sesleri)

CEMİL B. (Kütahya) — Reis Efendi Hazretleri, bendeniz istirham ediyorum ki; yoklama defteri ile bu reyler mukayese edilsin.

REİS — Efendim biz reye iştirak eden arkadaşları burada saydık. (208) dir.

NEBİL Ef. (Karahisarî Sahib) — Müsaade buyurur musunuz Reis Efendi Hazretleri? Evet (208) idi. Fakat Sıhhiye Vekâletine diye bir rey çıktı onu iptal ettik. (207) rey kaldı.

3. — *Urfa Mebusu Pozan Beyin, tecilî takibatın sureti tatbiki hakkında İcra Vekilleri Riyasetinden sual takriri*

REİS — Efendim Urfa Mebusu Pozan Beyin bir sual takriri vardır. Heyeti Vekile Riyasetine havale ediyoruz.

Şimdi efendim tekrar Şer'îye Vekâleti intihabına başlayacağız. (Çarşamba günü sadaları) Efendim müsaade buyurunuz, iki Vekâlet intihabı iera olundu. Âra tasnif edilmektedir. Meclisi tatil edersek neticei ârayı tebellüğ ve tebliğ edemeyiz.

YAHYA GALİB B. (Kırşehir) — Neticeyi zati devletleri tefhim buyurursunuz. Mesele hallo lunur.

HÜSEYİN AVNİ B. (Erzurum) — Maarif Vekâleti intihabını yapalım. (Çarşambaya kalsın sadaları)

İSMAIL SUBHİ B. (Burdur) — Vekâletler boş kalmaz. Meclisi Âlide de ekseriyet vardır. Binaenaleyh her halde bugün yapalım.

CEMİL B. (Kütahya) — Çarşambaya kalmasını reye koyunuz.

YASİN B. (Gazianteb) — Şimdi mi yapalım, Çarşamba günü mü yapalım? Reye koyunuz, hangisi ekseriyet kazanırsa öyle olur.

(Bu sırada Makamı Riyaseti Dr. Adnan Bey işgal etti.)

REİS — Efendim intihabedilecek iki Vekâlet kaldı. (Çarşambaya kalsın sesleri, bugün yapalım sadaları)

Müsaade buyurunuz efendim. Bendeniz sözü mü bitirmedim. Tabii reyî âlinizle olacaktır. Bugün tensibederseniz bugün intihabederiz. Etmeyerseniz Çarşambaya tehir ederiz. Şimdi bunu reye koyuyorum. Her iki Vekâletin de bugün intihabedilmesini kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın...

Efendim, anlaşılmıyor, rica ederim, yerlerinize oturunuz.

ALİ SÜRURİ Ef. (Karahisarî Şarki) — Maarif Vekilinin istifanamesi henüz bugün okunmuştur. Halbuki Şer'îye Vekili Efendi Hazretlerinin istifası birkaç gün evvel vâkı olmuştur. Binaenaleyh Şer'îye Vekâletinin intihabına devam etmek ve Maarif Vekâleti intihabını Çarşambaya bırakmak lâzımdır. (Niçin, hayır sadaları)

REİS — Efendim rica ederim oturunuz. Zaten ortalık karanlıktır herkez yerlerine otursun anlıyalım.

Efendim reye koyacağım. (Ekseriyet yok sesleri) Nereden biliyoruz. Ekseriyet olmadığını rica ederim?

MEHMED ŞÜKRÜ B. (Karahisarî Sahib) — Şimdi yapılan intihabattan.

5. — *Maarif Vekili intihabı*

REİS — Şimdi yapılan intihabattan ekseriyet olduğunu biliyoruz, rica ederim. Efendim Şer'îye ve Maarif vekâletlerinin bugün intihabını kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın, kabul edilmiştir.

Efendim; iki sepet koyuyoruz. İki vekâleti birden intihabedeceğiz, lütfen reylerinizi izhar buyurunuz. (Âra istihsaline başlandı.)

REİS — Efendim rey vermeyen zevatın isimlerini bir kere daha okuyoruz. (Okundu) Başka rey vermeyen zannederim yoktur. (Yok, sesleri) İstihsalî âra hitam bulmuştur.

Edib B. (Batum), Hüseyin Avni B. (Erzurum), Sıddık B. (Malatya), Şer'îye Vekâleti reylerini, Rifat Ef. (Konya), Faik B. (Celibereket), Dr. Fikret B. (Kozan), Maarif Vekâleti reylerini tasnife memur oldular.)

REİS — Efendim bundan evvelki intihabâtın neticesini tebliğ ediyorum.

Hariciye Vekâleti Vekilliği için yapılan intihaba 205 zat iştirak etmiş, bu zevattan 178 rey

Rauf Bey (Sivas), Yunus Nâdi Bey 4, Fuad Paşa 2, Bekir Sâmi Bey 5 rey almışlardır. 16 da müstenkif vardır. Binaenaleyh Rauf Beyefendi 178 reyyle Hariciye Vekâleti Vekilliğine intihabedilmiştir.

HARİCİYE VEKÂLETİ VEKİLİ RAUF B. (Sivas) — Efendim hakkımda izhar buyurulan itimada sureti mahsusada teşekkür ederim. Ben aezimi bilmeye, öğrenmeye çalışır bir arkadaşımım. Evvelâ Cenabıhakka saniyen Meclisi Âlinizin muzaheret ve irşadına istinaden bu yeni vazifeme başlar ve muvaffakiyeti Cenabıhaktan dilerim. (Alkışlar)

REİS — Efendim Sıhhiye Vekâleti Vekilliği için vâkı olan intihaba 204 zat iştirak etmiştir. 166 rey Tevfik Rüşdü B. (Menteşe), 7 rey Dr. Fuad B. (Bolu), 5 rey Dr. Emin B. (Bursa), 2 rey Dr. Fikret B. (Kozan), 2 rey Refik B. (Bayezid), 2 rey Asım B. (Amasya'ya) 1 rey de bendenize lütuf buyurulmuş. Binaenaleyh 166 reyyle Dr. Tevfik Rüşdü Bey Sıhhiye Vekâleti Vekilliğine intihabedilmiştir.

SIHHİYE VEKÂLETİ VEKİLİ Dr. TEV-FİK RÜŞDÜ B. (Menteşe) — Çok teşekkürler ederim ve teveccühünüze lâıyk olmak için elimden geldiği kadar çalışacağım. (Alkışlar)

6. — *Hasan Fehmi Beyin avdetine kadar Maliye Vekâletini Dahiliye Vekili Fethi Beyin vekâleten idare edeceğine dair İcra Vekilleri Heyeti Riyaseti tezkeresi*

REİS — Efendim Maliye Vekâleti Vekilliği için Heyeti Vekilenin bir tezkeresi var. Onu okuyacağız.

T. B. M. M. Riyaseti Celilesine
Maarif Vekili ve Maliye Vekâleti Vekili Karesi Mebusu Vehbi Beyefendinin mezunen dairesi intihabiyesine azimeti hasebiyle Maliye Vekili Hasan Fehmi Beyefendinin avdetine kadar Maliye Vekâletine ait umuru muamelâtın Dahiliye Vekili Fethi Beyefendi tarafından vekâleten deruhde ve tedvirinin İcra Vekilleri Heyetinin 4. XI. 1338 tarihindeki içtimamında takarrür eylediği mâruzdur efendim.

4. XI. 1338

T. B. M. M. İcra Vekilleri
Heyeti Reisi
Hüseyin Rauf

REİS — Efendim tensip buyurursanız tasnifi âra neticesine kadar teneffüs edelim.

SALİH Ef. (Erzurum) — Bir şey arz edecektim. Reis Bey, Ali Kemal hakkında bir tak-

ririm vardı, lütfen onu bugün okutunuz.

REİS — Efendim o celsei hafiyeye aitti. Beş dakika teneffüs.

Hitamı Celse; saat : 5,55

BEŞİNCİ CELSE

Bed'i müzakerat; saat : 6,00

REİS — Reisisani Dr. Adnan Beyefendi

KÂTİP : Ziya Hurşid Bey (Lâzistan)

REİS — Efendim, Celseyi açıyorum. Neticei intihabatı arz edeceğim. Şer'îye Vekâleti intihabına (193) zat iştirak etmiştir. 102 rey Konya Mebusu Mehmed Vehbi Efendi, 84 rey Konya Mebusu Musa Kâzım Efendi, 1 rey Muş Mebusu İlyas Sâmi Efendi, 2 rey Rasih Efendi (Antalya), 1 rey Karahisarı Sahib Mebusu İsmail Şükrü Efendi almıştır. 3 rey de müstenkif vardır. Binaenaleyh, 102 reyle Konya Mebusu Mehmed Vehbi Efendi Şer'îye Vekâletine intihabedilmiştir. (Allah muvaffak etsin, sadaları), (Alkışlar)

Maarif Vekâleti intihabına ise 194 zat işti-

rak etmiştir. 102 rey İsmail Safa Bey (Mersin), 52 rey Ali Şükrü Bey (Trabzon), 28 rey Müfid Efendi (Kırşehir), 2 rey Kâzım Karabekir Paşa (Edirne), 1 rey Nebizade Hamdi B. (Trabzon), 1 rey Yunus Nâdi B. (İzmir), 1 rey Hacı Garib Ağa (Malatya), 1 rey İlyas Sâmi Ef. (Muş) almıştır, 4 rey de müstenkif vardır. Binaenaleyh, 102 reyle de Mersin Mebusu İsmail Safa Bey Maarif Vekâletine intihabedilmiştir. (Alkışlar)

Efendim, Çarşamba günü saat bir buçukta içtima etmek üzere Celseyi tatil ediyorum.

Hitamı müzakerat; saat : 6,10

4. — *Cebelibereket Mebusu Faik Beyin, Trakya'daki İslâm ahaliye karşı Rum çeteleri tarafından ika olunan mezalime ve saireye dair suali ve Hariciye Vekili Yusuf Kemal Beyin tahriri cevabı*

Riyaseti Celileye

17, 18 tarihli tebliği resmîlerde Trakya'da Adilhan, Mursallı, Ulaman, Bulgur, Şadıllı, Kavak köyleri ahalisinin düşman tarafından darp, cerh, işkence ve mallarının yağma edildiği ve Kocaçeşme karyesinden on beşi müteceviz erkeğin bir semti meçhule sevk olunduğu, Keşan'dan son posta olarak sevk olunan yüz kırk sekiz kişiden yüzü mütecevizi Keşan'ın iki saat mesafesinde Korucu köyünde şehit edildiği ve

Keşan kazasına tâbi Tekeoğlu, Yerlikılıç, Karahisar, Tokar, Çakma, Terkmén, Boztepe, Akçaislâm köylerinin Rum çeteleri tarafından defaatle basılıp envai fecayi irtikâbedildiği ve köylülerin dağlara kaçtığı muharrerdir.

Düşmanın fırsat bulduğu takdirde her türlü mezalimi icrada tereddütmiyeceği zaten malûm olduğundan vukuundan evvel ve bilhassa Mudanya Müzakeratı esnasında Trakya'daki kardeşlerimizin ırz, can ve mallarının temini mahfuziyeti için, Düveli Mutelifenin müdahalei müessiresini temin ve tedabiri saire ile bu eihet teyidedilmek mümkün olduğundan Hükümetimizin gerek Mudanya Müzakeratı esnasında ve gerek ondan sonra bu arzunun temini için ne gibi mesai sarf ettiğinin ve bu mesainin

neden dolayı müsmir olmadığının ve bilhassa bundan sonra ne yapılmak düşünüldüğünün Hariciye Vekili Muhteremi Yusuf Kemal Beyefendiden bugün şifahen sual, edilmesini rica eylerim.

21 Teşrinievvel 1338
Cebelibereket Mebusu
Faik

T. B. M. M. Riyaseti Celilesine

22 . X . 1338 tarihli ve 1846/4970 numaralı tezkerei sâmileleriyle vâridolan Cebelibereket Mebusu Faik Beyin takririne cevaptır. Şarki ve Garbi - Trakya'daki Yunan mezalimi hakkında Vekâleti âcizice 13 . X . 1338 tarihinden itibaren yapılan teşebbüsât berveçhi âti arz olunur :

1. 13 . X . 1338 tarihinde Yunan Ordusunun Trakya'yı hini tahliyesinde ahaliî müsli-menin vesaikı nakliyesini gâsp ve Meriç'in ötesine nakletmesi ve ahalinin ve bilhassa mültezimlerin yedindeki zehairi nakle teşebbüs etmesi ihtimaline karşı teşebbüsâtı lâzime icrası Paris Mümessillğine, Hâmid Beye yazılmış ve Refet Paşaya malûmat verilmiştir. Aynı mesele hakkında 19 . X . 1338 tarihinde tekiden Hâmid Beye tebligat yapılmıştır. Vâridolan cevapta 18 . X . 1338 tarihinde İstanbul'daki feykâlâde komiserlere nota verildiği bildirilmektedir.

2. — 15 Teşrinievvelde Şarki ve Garbi - Trakya'da İskeçe ve Gümüleine'de Yunanlılar tarafından ika edilen mezalim ve fecayiin protesto edilmesi Hamid Beye bildirilmiştir.

3. — 15 Teşrinievvel tarihiyle Roma Mümessillğinden vâridolan telgrafnamede: Girit Müslümanlarıyla Makedonya Müslümanlarından hayatlarının Rumlardan kurtarılması hakkında aldığı şedit telgrafnameler üzerine İtalya Hükümetine şeditül meal bir nota verdiği ve Girit'e bir sefinesi harbiye gönderileceği ve Yunanistan nezdinde ciddî teşebbüsatta bulunulacağı va'dini aldığı bildirilmektedir.

4. — 17 Teşrinievvelde Hamid Beyden vâridolan bir telgrafnamede 19 Teşrinievvelde verdiği müstacel bir nota üzerine Fransızların o gün Edirne'ye bir tabur asker gönderdikleri bildirilmektedir.

5. — 19 Teşrinievvelde eski Yunanistan'da, Girit'te ve Adalar'da sakin islâmların iâşe ve nakilleri hususunda oralarda bulunan Fransız konsolosları Hilâl ve Salibiahmerlerle Amerika

muavenet heyetlerine müracaat edilmesi Hamid Beye tebliğ edilmiştir.

6. — 19 Teşrinievvelde Midilli Adasındaki ahaliî islâmiyenin tazyikat ve mezalime mâruz kaldıklarından dolayı lâzimgelen teşebbüsâtı müessirede bulunulması Hamid Beye yazılmıştır.

7. — 21 Teşrinievvel tarihinde vekâletçe Şarki ve Garbi - Trakya'daki Yunan mezaliminden bahsile buna bir nihayet verilmesi hakkında Fransızca kaleme alınan protesto notası Hamid Bey vasıtasıyla Düveli mutelifeye ve bitaraf hükûmata keşide edilmiştir.

8. — 22 . X . 1338 tarihinde Şarki - Trakya'da Adilhan, Şarköyüne tâbi İshaklı, Bulgur, Orhan, Oruşe, Viluce köyleri ahaliî islâmiyesinin berayi imha öteye beriye sevk edildikleri istihbar edildiğinden bahsile protesto ve Düveli mutelifenin nazarı dikkatlerinin celbedilmesi Hamid Beye bildirilmiştir.

9. — 13 . X . 1338 de Yunan mezalimine mâni olmak üzere Şarki - Trakya'ya gönderilen mutelifin heyetlerinin adedlerinin tezyidi ve bunlara Türk âza tefriki için Refet Paşa ile bilistişare Düveli mutelifiye nezdlerinde teşebbüsatta bulunulması Hamid Beye yazılmıştır.

25 Teşrinievvel 1338

Hariciye Vekili
Yusuf Kemal

5. — Trabzon Mebusu Nebizade Hamdi Beyin, Paris Mümessili Ferid Beyin beyanatına dair suali ve Hariciye Vekili Yusuf Kemal ve Vekil Vekili Rıza Nur Beyin tahriri cevapları

Riyaseti Celileye

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümetinin Paris Mümessili Ferid Beyin Hükümeti metbuasının İstanbul üzerine yürüme maksadını takibetmediğini Fransa Hükümetine beyan ettiği haber veriliyor. Hariciye Vekilinin bundan malûmatı olup olmadığının ve Paris Mümessilimize bu tarzda beyanatta bulunmaya müsait talimat verip vermediğinin vekâleti müşarünileyhadan sual edilmesini teklif ederim.

Trabzon Mebusu
Nebizade Hamdi

T.B. M. Meclisi Riyaseti Celilesine
1581/4332 numaralı ve 21 . IX . 1338 tarihli tezkereye cevaptır. Paris Mümessilinin Hükümeti metbuasının İstanbul üzerine yürüme

maksadını takibetmediğini Fransa Hükümetine beyan ettiğinden Vekâleti âcizice birgûna malûmat olmadığı ve müşarünileyhe bu yolda talimat verilmediği ve meselenin esası mümessili müşarünileyhten sorulmuş olmakla vürüdedecek cevabın ayrıca bildirileceği arz olunur efendim.

24 Eylül 1338

Hariciye Vekâleti
Vekili
Dr. Rıza Nur

T. B. M. Meclisi Riyaseti Celilesine
25 Eylül 1338 tarih ve 200/530 numaralı tezkerei âcizice zeyildir .

Hükümeti Milliye'nin İstanbul'a yürümek maksadını takibetmediği hakkında Fransız Hükümetine birgûna beyannatta bulunulmadığı Paris Mümessili Ferid Beyden varidolan bir telgrafnamede bildirilmekle arzı keyfiyet olunur efendim.

3 Teşrinievvel 1338
Hariciye Vekili
Yusuf Kemal

İçtimai âti ruznamesi

1. — Zaptı sabık hulâsası

2. — Evrakı varide

Müdafaai Milliye Vekiline Fevzi Paşa Hazretleri tarafından vekâlet edileceğine dair tezkere

Muzafferiyet münasebetiyle Buhara halkının izharı şadümani eylediğine dair Hariciye Vekâleti tezkeresi

Hâkimiyeti Milliye'nin takarrürü hasebiyle mevрут tebriknameler Dahiliye Encümeni intihabatına dair mazbata

Memurini Muhakemat Heyetine âza intihabatına dair tezkere

Mezuniyet hakkında Divanı Riyaset kararları

Mazbatalar

Mülâzim mütekaidi Hasan Efendiye maaş itasına dair Kavanini Maliye Encümeni mazbatası

Müzakere edilecek mevâd

Heyeti Vekilenin vazife ve mesuliyeti hakkındaki lâyihai kanuniye

Menhubat komisyonlarına dair lâyihai kanuniye

Şimendifer tarifesi hakkında lâyihai kanuniye

Aile harcırahlarına dair Kanunu Esasi Encümeni mazbatası

